

35.M Ansaldo - Ungarsk let kampvogn

Billedet stammer fra Kilde 3, side 13, hvor det bærer teksten:

"Officer cadets of the Hungarian Ludowika Academy, with their Ansaldo tankettes, probably in 1941. Note the Czech tank overalls and the special cadet collar patches. The white-edged cross was red. (Martin Windrow)"

Det er et af de få billeder af kampvognen i ungarsk tjeneste, som jeg har set, hvorfor jeg har valgt at bringe billedet her.

Historien bag:

Fiat og Ansaldo Fabrikkerne udviklede i slutningen af 1920'erne og starten af 1930'erne en let kampvogn - eller som de blev kaldt i samtiden en tankette - altså en lille kampvogn. Udgangspunktet var et antal Carden-Loyd tanketter, som dels var importeret fra England dels licensproduceret i Italien. Kampvognen var tiltænkt opklarings- og sikringsopgaver og eksisterede med forskellig bevæbning, herunder eksempelvis en flammekasterudgave.

Kampvognen blev første gang brugt i kamp under felttoget i Etiopien i 1935 og blev senere brugt i Den spanske Borgerkrig. Den blev eksporteret til en lang række lande, herunder også til Ungarn.

I forbindelse med opbygningen af pansrede enheder undersøgte ungarene muligheden for at licensproducere enten tyske eller italienske kampvogne, men det var ikke muligt. Det var derfor nødvendigt at foretage deciderede indkøb.

Ungarn modtog sine første 50 stk. Fiat/Ansaldo Carro Veloce tanketter i 1936 - 30 i CV 3/33 udgaven og 20 i CV 3/35 udgaven. Yderligere 100 stk. - i CV 3/35 udgaven - ankom i 1937. Yderligere 2 stk. CV 3/35 blev overtaget fra Tyskland efter opløsningen af den østrigske hær i 1938.

I Ungarn ombyggede man de 35.M, der skulle bruges som delingsførervogne. Man monterede en kuppel over kommandørens plads, ganske som det er vist på SSP modellen.

Det blev endvidere overvejet at montere et tårn på køretøjet - det blev dog alt for tungt i forhold til køretøjets vægt, så projektet blev skrinlagt.

I den ungarske generalstab var man ikke i tvivl om, at materielanskaffelsen ikke udrustede hæren med en moderne kampvogn. Man måtte dog tage til takke med, hvad det var muligt at anskaffe på

verdensmarkedet, når man skulle opbygge en hær stort set fra bunden.

Ved mobiliseringen indgik 35.M i opklaringsbataljonerne i hærens to motoriserede brigader og to kavaleribrigader - et kompagni á 20 stk. 35.M i hver opklaringsbataljon. Yderligere havde hver brigades cyklistbataljon en pansret opklaringsdeling med 5 stk. 35.M.

De indledende kampe på Østfronten i juli 1941 viste dog tydeligt, at 35.M ikke var en egentlig kampvogn og i slutningen af juli måned blev de trukket tilbage fra fronttjeneste og indsat i det enorme bagland i sikringsopgaver og partisanbekæmpelse.

En væsentlig svaghed ved Ansaldo 35.M, var bl.a. at motoren kun kunne startes udefra. (Min antagelse: Med håndsving!) På den konto mistede panserbataljonen 1. Kavaleribrigade - i slutningen af juli 1941 - 18 ud af 23 kampvognsbesætninger, altså 36 mand. Årsag: Når kampvognen kørte i vanskeligt terræn, havde den en tendens til at gå i stå. Besætningen var nødt til at forlade køretøjet for at genstarte det og udgjorde herved glimrende mål for russiske finskytter. Blandt andet denne hændelse var med til at dømme 35.M Ansaldo bort fra fronttjeneste.

I den mere kuriøse ende af spektret er, at 101. Ingeniørbataljon havde en deling Ansaldo 35.M. Bataljonens hovedopgaver var, at udlægge røg og betjene flammekastere samt udlægning af krigsgasser og gasrensning. To af kampvognsdelingens køretøjer var udrustet med påhængsvogne til transport af røggeneratorer og flammekasterbrændstof, men ingen af disse køretøjer blev anvendt i aktiv tjeneste.

Ungarerne modtog endvidere - til afprøvning - den særlige flammekasterudgave af Ansaldo kampvognen; den forblev i Ungarn, til trods for, at der ikke blev indgået en købsaftale. Hvorvidt denne flammekasterkampvogn også har indgået i 101. Ingeniørbataljon melder historien intet om.

Et antal befandt sig stadig i Ungarn, hvor de indgik i uddannelses- og politienheder. Den sidste kampindsats var således under kampene i forbindelse med belejringen af Budapest i februar 1945.

Med hensyn til de Ansaldo 35.M, som blev overdraget til uddannelses- og politienheder, så fik politiet 10 stk., der blev ombevæbnet fra 2 stk. 34/AM 8 mm Gebauer maskingeværer til 1 stk. let maskingevær 31.M. Gendarmeriet fik 10 stk. og kroatiske anti-partisanstyrker fik 10 stk., dog uden bevæbning.

Afslutning:

Selv om der var tale om en meget let kampvogn, der kun var udrustet med maskingeværer, så gjorde den således tjeneste fra start til slut. Ikke nogen helt dårlig bedrift!

Mit projekt stoppede ikke med denne ene model. Jeg har også opstillet et helt let panserkompagni. [Se mere om det her](#)

Læs mere om og se billeder af Ansaldo 35.M samt andre ungarske panserkøretøjer her:

<http://mailer.fsu.edu/~akirk/tanks>

(Se under henholdsvis *Hungary* og *Italy*.)

<http://www.wwiivehicles.com/html/hungary/>

(Generelt om ungarske kampvogne.)

http://www.wwiivehicles.com/html/italy/L3_CV33_L5_CV35.htm

(Specifikt om Fiat/Ansaldo tanketten.)

Kilder i øvrigt:

The Royal Hungarian Army 1920-1945, Volume II, Hungarian Mobile Forces af Peter Mujzer, Axis

Europa Books, New York 2000, ISBN 1-891227-35-1. (Så vidt vides er bogen udsolgt fra forlaget - den optræder ikke længere på deres hjemmeside.)

Per Finsted